

Wereldwijd krijgt de Masgutova Methode® steeds meer aandacht. Sleutelwoord van de methode, in 2014 in ons land geïntroduceerd, is reflexintegratie. De beoefenaars spreken over fantastische resultaten, maar lang niet iedere professional is overtuigd van de heilzame werking. Vakblad Vroeg wilde, zonder zelf een standpunt in te nemen, meer over de werking weten en interviewde Pamela Curlee. De Amerikaanse geeft in vele landen cursussen en is, na grondlegster Svetlana Masgutova, de belangrijkste vertegenwoordigster van deze behandelmethode.

Jan de Graaf

Reflexintegratie

wint snel terrein – terecht?

De Masgutova Methode® biedt een heel nieuwe kijk op het zelfherstellend vermogen van het brein.

“Centraal staat het stimuleren van zowel het sensorische, motorische als neurologische systeem”, vertelt Pamela Curlee. “De methode concentreert zich op natuurlijke reflexen die je kunt herkennen via de bewegingen van baby’s en peuters.”

Onvolledige integratie

Onze primaire reflexen komen al in de baarmoeder tot ontwikkeling en moeten rond het derde jaar volledig in het lichaam zijn geïntegreerd. Daarna horen ze op de achtergrond te raken. Ten minste als de ontwikke-

ling normaal verloopt. Maar als er sprake is van een ongeluk, stress, ziekte of genetische of mentale afwijking dan stopt dit proces. “Dat komt dan tot uiting in een verstoorde ontwikkeling”, vertelt Curlee. “In het ene geval kan dit een vertraagde motorische ontwikkeling zijn, in het andere uit het zich in moeilijk kunnen leren of in autistisch gedrag. De methode kan bijdragen aan het verminderen van deze klachten.”

Om haar woorden toe te lichten, geeft Curlee het voorbeeld van de sterke handgreep van een pasgeboren baby. “De grip is zo sterk, dat een baby op die manier kan worden

opgetild. Een paar weken na de geboorte lukt dat niet meer, dan is die reflex geïntegreerd. Maar is dit onvolledig gebeurd, dan blijft de reflex actief. Dat uit zich bijvoorbeeld in het automatisch en te stevig omklemmen van voorwerpen in de handjes. Het kindje krijgt dan direct een stimulans door van ‘hé, ik moet dit grijpen’. Wordt hier niets aan gedaan, dan kan dit op latere leeftijd de fijne motoriek nadelig beïnvloeden. Via oefeningen zorgt onze behandeling ervoor dat de reflex op de achtergrond verdwijnt. Zo zijn er tal van andere reflexen die onvolledig geïntegreerd kunnen zijn.”

Nieuwe zenuwbanen

Curlee noemt reflexen de pijlers van ons lichamelijk gebouw. "Zijn die pijlers niet goed, dan ontstaat er een wankel geheel. Nog actieve reflexen kosten zoveel energie dat de ontwikkeling van een kind op een bepaald onderdeel kan blokkeren. De behandeling richt zich op het herstellen van het fundament. Dit doen we door een sensorische prikkel te geven, vervolgens een beweging met het lichaam te maken en dan het lichaam zelf deze beweging te laten maken."

Het sleutelwoord is myeline, een witte stof die zenuwverbindingen in de hersenen omhult. Myeline zorgt ervoor dat boodschappen sneller worden doorgestuurd. Wat reflexintegratie doet is het activeren van geblokkeerde of nog niet goed aangelegde verbindingen. "Dat begint met een heel klein nieuw paadje van zenuwcel naar zenuwcel. Gaandeweg wordt dat pad sterker en vormt zich myeline; het wordt als het ware een snelweg. De informatie kan nu via de oorspronkelijk bedoelde natuurlijke weg doorgegeven worden en niet meer via allerlei inefficiënte compen-

serende zijpaden." Om de werking toe te lichten, noemt Curlee het voorbeeld van iemand die net met rijlessen is begonnen. "In het begin kost het schakelen vaak veel moeite. Die specifieke beweging moet je oefenen en op een gegeven moment gaat het automatisch. Dit komt omdat er dan een nieuwe hersenverbinding is gelegd. Zo zijn er in onze hersenen tal van verbindingen mogelijk tussen de verschillende functies. Vele daarvan worden niet gebruikt en soms niet eens aangelegd. Dat is de essentie van onze methode. We leren de hersenen gebruik te maken van efficiënte hersenverbindingen, die 'nog niet aangelegd', 'vergeten' of 'geblokkeerd' waren."

Werkwijze

Om met zekerheid te kunnen vaststellen welke reflexen nog actief zijn, wordt met het geven van een bepaal-

'Een reflex wordt uitgelokt door op een bepaald punt van het lichaam te drukken'

de stimulus gekeken naar de intensiteit van de respons, de snelheid van de respons, de symmetrie, of de respons bij die prikkel hoort en/of een respons eventueel volledig uitblijft terwijl er wel indicatie is dat de reflex actief zou moeten zijn.

Een behandeling begint altijd met enkele eenvoudige testjes om erachter te komen welke actieve reflexen een optimale ontwikkeling nog belemmeren. Een MNRI®-behandelaar heeft veelal aan de hand van de uitleg van een probleem met een kind al een bepaald vermoeden van nog actieve reflexen. Blijkt er inderdaad sprake te zijn van één of meer niet ontwikkelde reflexen, dan start de feitelijke behandeling.

Curlee: "Door op een bepaald punt van het lichaam te drukken, wordt een reflex uitgelokt. Iedereen heeft hiertoe specifieke punten - deze zijn als het ware neurologisch ingebakken. Daarbij let de behandelaar op de motorische responsen. De bewegingspatronen die de behandelaar vervolgens aan het lichaam 'leert' dringen door tot in de hersenstam. Door de behandeling leert het lichaam hoe het voortaan zelf moet reageren op bepaalde prikkels. De symptomen, die hun oorzaak vinden in de nog actieve reflexen, verdwijnen bij herhaalde oefening."

Opleidingsprogramma

De methode mag alleen toegepast worden door hiertoe opgeleide behandelaars. "Regelmatig zijn er cursussen waarvoor zowel ouders als professionals zich kunnen aanmelden. Ieder volgt zijn eigen opleidingsprogramma, afhankelijk van de eigen interesse,

Mondiale verspreiding

Voluit heet de methode de Masgutova Neuro-senso-motorische Reflex Integratie SM, afgekort tot MNRI® Reflexintegratie. Grondlegger Dr. Svetlana Masgutova, Ph.D. in Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie, is directeur van de Masgutova MNRI® Instituten in Polen en de Verenigde Staten. Meer dan 25.000 studenten, ouders, zorgenden en andere professionals in de hele wereld hebben inmiddels een intensieve opleiding gevolgd en er zijn meer dan 85.000 kinderen en volwassenen behandeld.

Vanaf 2014 worden professionals in Nederland opgeleid om de methode in te zetten in de eigen praktijk. Ook ouders volgen verschillende cursussen voor 'thuisgebruik'. Inmiddels zijn er zo'n 200 mensen in Nederland opgeleid om met de methode te werken. Elk jaar komen daar zo'n 100 tot 120 mensen bij.

Op '<http://masgutovamethode.nl>' staat meer informatie over de verspreiding van Masgutova Methode® in ons land. Het adres van de internationale website is '<http://masgutovamethod.com>'.

Cerebrale parese

Op PubMed staat een samenvatting van een onderzoek naar effect van de toepassing van de Masgutova Methode® op revaliderende kinderen met cerebrale parese. De studie omvatte een groep van 17 kinderen (9 meisjes en 8 jongens) tussen de 1,3 en 5,9 jaar, waarvan er uiteindelijk twee afvielen. Er werd een aanzienlijke verbetering van de transmissie in het auditorische deel van de hersenstam waargenomen. Wel was de verandering bij kinderen onderling gevarieerd. PubMed is de website van de US National Library of Medicine National Institutes of Health.

Wetenschappelijke onderbouwing

De methode is bruikbaar voor een breed scala aan problemen, variërend van dyslexie tot darmproblemen, bindingsangst, bedplassen en autisme. "Vaak zitten de ouders met hun handen in het haar", vertelt Curlee. "Wij pakken dit op, maar leren tegelijkertijd de ouders om de behandeling zelf op hun kind toe te passen. Veel van de behandelingen kan men dan in de thuissituatie verrichten zodat men minder vaak naar de specialist hoeft. Tal van praktijkvoorbeelden laten zien dat de methode effectief is. Dat verklaart ook het enthousiasme." De Amerikaanse vindt het enkel jammer dat het onafhankelijk wetenschappelijk bewijs voor de werking nog ontbreekt, een enkele uitzondering daargelaten (zie kader). "Dat zou veel scepsis weg kunnen nemen. Want ondanks de vele positieve resultaten is lang niet iedereen overtuigd van de werking. Daarom zou ik het toejuichen indien onafhankelijk onderzoek gaat plaatsvinden. Universiteiten die hierin geïnteresseerd zijn, zijn van harte welkom om zich te melden."

ambitie en behoefte. Er zijn diverse te behalen niveaus. De meeste deelnemers hebben een beroepsmatige achtergrond in het verlenen van natuurgeneeskundige zorg, onderwijsondersteuning of kindercoaching. Ook reguliere zorg, zoals manueel therapeuten, fysiotherapeuten en logopedisten beginnen de positieve effecten van de Masgutova Methode® te ontdekken. Zij breiden hiermee hun deskundigheid en zorgaanbod uit. Overigens is een professionele achtergrond niet per se noodzakelijk.

Naast theorie bestaat een groot deel van de cursussen uit oefenen met de

behandeltechnieken, men moet het echt in de vingers krijgen." In totaal omvat de opleiding tot het niveau van MNRI® Core Specialist elf modules die ieder twee tot vier dagen duren. Een ander onderdeel van de opleiding is een stageperiode van in totaal 32 dagen onder directe supervisie van Dr. Masgutova. Deze stages worden gelopen tijdens zogenaamde Familie Conferenties in Polen en Amerika. Dit zijn kampen waar ouders met hun kinderen naartoe kunnen om zeer intensief behandeld te worden. De opleiding is in Amerika geaccrediteerd.

Pamela Curlee: "Reflexen zijn de pijlers van ons lichamelijk gebouw"

